

Kapitola 1

Ve svěžím a jasném ránu 9. listopadu 1999 vychází doktor Stanley Shand, dvakrát rozvedený zubař na odpočinku, ze svého bytu na manhattanské Amsterdam Avenue na každodenní zdravotní procházku. Vykročí svižně, hlavu v pletené čepici vysoko zdviženou, oči rozzářené. Raduje se jednak z dobrého zdraví a jednak z tajemství, úžasného tajemství, které rozjasňuje každou minutu jeho dní. Je účastníkem – vlastně nedávno se stal posledním žijícím účastníkem – události přímo kosmických rozměrů, která započala před 33 lety a k jejímuž dovršení už zbývají necelé dva měsíce.

Na křižovatce Broadwaye a 74. ulice vjede na chodník taxi, které dostalo smyk, a přimáčkne dr. Shanda na zeď Beacon Theater. Je okamžitě mrtvý.

Ve stejném okamžiku – několik vteřin po půl dvanácté – se v Halsey-Bodeinově sanatoriu v Upper Montclair ve státě New Jersey otevrou oči pacientky v pokoji č. 215. Byly zavřené po celou dobu, co tu žena leží – od roku devatenáct set sedmdesát a něco. Nikdo z personálu si ji jinak nepamatuje.

Ostřílená černá ošetřovatelka, která ženě masíruje pravou paži, prokáže neobyčejnou duchapřítomnost. Polkne, nadechne se a pokračuje v masáži. „Dobřejtro,“ řekne tiše. „To jsem ráda, že jste vzhůru.“ Jmenovka na uniformě říká, že se jmenuje Clarise; nad jmenovkou má přišpendlenou placku s nápisem I ♥ ANDY. Pustí pacientku jednou rukou, zašmátrá po nočním stolku, zmáčkne přivolávací tlačítko.

Pacientčiny oči, obrácené ke stropu, zamrkají. Stiskne rty, lesklé hojivou pomádou. Je jí něco přes padesát, je bleďá, má jemné rysy. Prošedivělé kaštanové vlasy má hladce

sčesané. Obrátí hlavu a vrhne na sestru prosebný pohled modrých očí.

„Budete v pořádku,“ ujistí ji Clarise. Znova stiskne tlačítko, pak ještě jednou. „Nedělejte si starosti, teď už vám bude líp.“ Položí ženinu paži na postel. „Nebojte se. Hned jsem zpátky.“

Žena sleduje, jak ošetřovatelka odchází.

„TIFFANY! Sundej si sakra ty sluchátka! Sežeň Atkinsona! Dvěštěpatnáctka otevřela oči! Probrala se! Dvěštěpatnáctka se probrala!“

Co se proboha vlastně stalo?

Pamatuje se, jak seděla za psacím stolem u okna v ložnici, bylo asi sedm večer. Andy ležel na podlaze kousek od ní a koukal na televizi. Ona psala na stroji dopis domů; sdělovala v něm, že se bude stěhovat do San Franciska. Snažila se přitom neposlouchat Kuklu a Ollieho ani ten zatracený konvent, jak prozpěvuje vedle u Romana a Minnie – a najednou se ocitla v prosluněném nemocničním pokoji s infúzí v jedné paži a s ošetřovatelkou, která jí masírovala tu druhou. Stalo se něco i Andymu? Panebože, ať to není pravda! Došlo k nějakému neštěstí? Proč si nepamatuje *vůbec nic*?

Zkusila trochu vypláznout jazyk, olízla si rty; ucítila mátovou chuť nějaké mastičky. Jak dlouho o sobě nevěděla? Den? Dva? Žádné zranění, ale hýbat se tak docela nemohla. Snažila se odkašlat si.

Dovnitř vběhla sestra. „Doktor už jde,“ řekla. „Jen klid.“

„Je... tady můj syn?“ zašeptala Rosemary.

„Ne, jen vy. Mluví! Chvála Bohu!“ Sestra stáhla Rosemary rukáv k zápěstí, stiskla jí ruku a přešla k nohám postele. „Chvála Bohu!“

„Co se... stalo?“

„To nikdo neví, milánku. Zkrátka jste byla mimo.“

„Jak dlouho?“

Clarise přitáhla Rosemary příkrývku k bradě a zamračila se. „Já to přesně nevím. Nebyla jsem tu, když vás přijímali. Zeptejte se doktora.“ Usmála se na Rosemary. Cedulka CLARISE a placka I ♥ ANDY se zablýskly.

„Můj syn se jmenuje Andy,“ podotkla Rosemary a usmála se také. „To srdíčko znamená *miluji*?“

„Správně,“ kývla Clarise. Dotkla se prstem kulaté bílé placky. „Já miluji Andyho.‘ Dělají je už – už nějakou dobu. Různé. Třeba ‚Miluji New York‘ a tak podobně.“

Rosemary řekla: „Hezký nápad. Ještě jsem je neviděla.“

Muž v bílém se protáhl skupinkou starších lidí nahlízejících dovnitř ode dveří. Byl to mohutný muž se zrzavými vlasy a rozježeným zrzavým plnovousem. Zavřel za sebou dveře a Clarise se obrátila a ustoupila stranou. „Mluví a může pohybovat hlavou.“

„Dobrý den, slečno Fountainová,“ řekl lékař a přistoupil k posteli. Skrz zrzavé vousy se usmál. Položil kufřík a žlutou obálku na židli vedle postele. „Já jsem doktor Atkinson,“ řekl a odhrnul cíp příkrývky. „Tomuhle říkám skvělá zpráva.“ Uchopil Rosemaryino zápěstí teplými prsty a podíval se na hodinky.

„Co se mi stalo?“ zeptala se. „Jak dlouho už jsem tady?“

„Moment,“ řekl doktor a sledoval hodinky. Zdálo se, že pod tím plnovousem není o moc starší než ona, mohlo mu být kolem pětatřiceti. Přes plášť mu visel ultramoderní stetoskop jako tenká chromová kravata. Po jedné její straně měl jmenovku DR. ATKINSON a po druhé placku I ♥ ANDY. Asi je nějaký Andy v personálu, tipla si, nebo je to

oblíbený pacient. Zkusí si taky jednu takovou opatřit, než odtud odejde.

Doktor Atkinson jí pustil zápěstí a usmál se. „Zatím doce-la dobré,“ řekl. „Až překvapivě. Ještě se mnou mějte chvilku strpení, prosím vás. Chci se ujistit, že vás zase neztratíme, a pak vám řeknu, co o tom víme. Bolí vás něco?“

„Ne,“ zavrtěla hlavou.

„Dobře. Zkuste se uvolnit; já vím, že to nebude snadné.“

Nebylo. *Co o tom víme...*

Což znamená, že jsou věci, které nevědí...

A jak ji to oslovil? – *slečno Fountainová...* Kolem žaludku se jí zvětšovala ledová prázdnota – zatímco lékař jí vyšetřoval srdce a oči a uši a krevní tlak.

Je tu *déle* než dva dny, tím si byla jistá. Dva týdny?

Očarovali ji, Minnie a Roman a ostatní. Proto tam tak prozpěvovali. Zjistili, že hodlá odvézt Andyho čtyři a půl tisíce kilometrů daleko, že už koupila letenky.

Vzpomněla si, jak očarovali jejího starého přítele Hutche, když tehdy byla těhotná; báli se, že Hutch ví o čarodějnictví, o tom skutečném čarodějnictví tolik, že by dokázal přijít na to, co jí provedli a čím dítě v sobě nosí. Chudák Hutch byl v nevysvětlitelném bezvědomí *tři nebo čtyři měsíce* a pak umřel. Ona má štěstí, že žije, ale co je s Andym? Zatímco ona tu ležela, byl Andy úplně v rukou konventu; určitě v něm posilovali a živili tu stránku jeho povahy, na kterou se snažila nemyslet.

„Vem je čert!“ ulevila si.

„Promiňte, nerozuměl jsem vám,“ řekl doktor a posadil se vedle postele. Přitáhl si židli blíž a sklonil k ní zrzavou hlavu.

„Jak dlouho?“ zeptala se. „Týdny? Měsíce?“

„Slečno Fountainová –“

„Reillyová,“ řekla. „Rosemary Reillyová.“

Narovnal se, otevřel obálku, kterou měl na klíně, podíval se do ní.

„Řekněte mi to!“ naléhala. „Mám šestiletého syna, který je v rukou – je u lidí, kterým nevěřím.“

„Přivezli vás sem,“ řekl doktor Atkinson s pohledem upřeným do papírů, „pan Clarence Fountain a jeho žena s tím, že jste jejich vnučka Rosemary Fountainová.“

„Fountainovi,“ kývla Rosemary, „patří k – k té skupině lidí, o které mluvím. To oni mě sem dostali, tím myslím, že mě dostali do bezvědomí. To to přece bylo, ne? Nevysvětlitelné bezvědomí?“

„Ano, ale bezvědomí není –“

„Já vím, co mi udělali,“ přerušila ho a zvedla se na loket; vzápětí se zřítíla zpátky. Snažila se znovu zvednout i přes varování a přes ruce, které jí v tom bránily; tentokrát se jí podařilo dostat loket tak vysoko, že se o něj mohla opřít. Zůstala tak a podívala se dr. Atkinsonovi do očí. „Vím, co mi udělali,“ opakovala, „ale neřeknu vám to, protože ze zkušenosti vím, že byste si myslel, že jsem se zbláznila. Byla bych ráda, kdybyste mi řekl, jak dlouho tu už jsem a kde to přesně jsem, a kdy budu moci jít domů.“

Dotor Atkinson se narovnal a nadechl. Vážně se na ni podíval. „Jste v sanatoriu v Upper Montclair v New Jersey.“

„V sanatoriu?“ opakovala.

Kývl. „Halsey-Bodeinovo sanatorium. Specializujeme se na – na dlouhodobou péči.“

Vytřeštila na něj oči. „Co je za den?“ zeptala se.

„Úterý,“ odpověděl. „Devátého listopadu...“

„Listopadu?“ zalapala po dechu. „Včera večer byl přece květen! Panebože!“

Zhroutila se zpátky do polštáře, oběma rukama si zakryla ústa, dívala se do stropu a oči se jí naplnily slzami. *Květen, červen, červenec, srpen, září, říjen – šest měsíců!* Ukradli jí šest měsíců života! A Andy byl v jejich ruce celých těch šestkrát třicet dní a nocí!

Viděla, že se na ni lékař stále ještě vážně dívá, že stále ještě zachovává určitý odstup...

Spustila ruce z úst, zvedla si je před oči a podívala se na ně. Jejich hřbety, kůže na nich, byla – *svraskalá*. Hnědá skvrna, dvě... Dotkla se prsty jedné ruky hřbetu druhé. Podívala se na lékaře.

„Byla jste tady velice dlouho,“ řekl. Teď se k ní naklonil, vzal ji za ruku a stiskl ji. Clarise na druhé straně postele ji uchopila za druhou ruku. Dívala se z jednoho na druhého, oči měla doširoka otevřené, rty se jí chvěly.

„Chtěla byste nějaké sedativum?“ zeptal se doktor.

Zavrtěla hlavou. „Ne,“ řekla. „Ne. Nechci zase spát. Už nikdy. Kolik je mi? Jaký je rok?“

Polkl a v očích se mu objevily slzy. „Je rok – 1999,“ řekl.

Vytřeštila na něj oči.

Kývl.

Clarise to potvrdila – kousla se do rtu a kývla také.

„Přivezli vás sem v září 1972,“ pokračoval dr. Atkinson a mrkal přitom. „Před sedmadvaceti lety. Předtím jste byla čtyři měsíce v newyorské nemocnici. Pan Fountain, ať už to byl kdokoli, ustavil svěřenecký fond, z kterého se od té doby hraří váš pobyt tady.“

Zavřela oči, zavrtěla hlavou. *To není možné! To není možné!* Konvent vyhrál! Andy je už úplně dospělý, je to cizí člověk vychovaný *jimi*, v jejich způsobu života, pro jejich účely! Může být kdekoli, může být i mrtvý! „*Andy, Andy!*“ rozplakala se.

Teď se divil zase dr. Atkinson. „Jak víte o *Andym*?“

„Myslí svého syna,“ vysvětlila Clarise a vzala Rosemary za ruku. „Taky se jmenuje Andy.“

„Aha,“ řekl doktor Atkinson a zhluboka se nadechl. Naklonil se blíž, poplácal Rosemary po ruce a pohladil ji po vlasech. Ramena se jí otřásala vzlykotem. „Slečno – paní Reillyová,“ pokusil se ji uklidnit. „Rosemary... Já vím, že to není moc velká útěcha, když jste přišla o tolik let, ale pokud já vím, jen dva lidé, kteří byli tak dlouho v bezvědomí, to přežili. To, že jste se probudila – a to tak *bez následků*, relativně ve zdraví – no, tomu říkám *zázrak*, nic jiného to není, Rosemary – absolutní zázrak.“

Kapitola 2

Clarise jí otřela tvář vlhkou žínkou, učesala jí vlasy a dala jí napít vody. Pak ji nechali chvíli o samotě. Požádala, aby jí trochu zvedli postel pod zády. Opřela se o polštář a zadívala se přes stojan s kapačkou ven z okna, na listopadové stromy bez listů.

Požádala také o zrcadlo.

To nebyl dobrý nápad.

Zaváhala – pak znova pozvedla zrcadlo za plastovou rukojeť z pokrývky a ještě jednou se polekaně podívala na tetu Peg, která se naopak polekaně dívala na ni. Zvláštní, taková podoba. Hlavní rozdíl byl v tom, že její zlaté tetě Peg bylo kolem padesátky, když ji Rosemary naposledy viděla, kdežto jí samé bylo přes osmapadesát.

V duchu dvakrát sečetla $31 + 27$ a pokaždé jí vyšlo 58. A Andymu je 33.

Do očí jí zase vstoupily slzy. Vyměnila zrcadlo za vlhký papírový kapesník, osušila si oči. *Seber se, babi. Jestli je živý, pořád ještě tě potřebuje.*

Fyzicky mu určitě neublížili; zbožňovali ho. A v tom byla ta potíž. Jestli Andyho vychovávali Minnie a Roman Castevetovi a spol., nemluvě už o častých návštěvách z celého světa, které se mu kořily, musel z Andyho vyrůst tak rozmazlený a požívačný sobec jako ten nejhorší z římských císařů. A možná je tak zlý jako – ani nechtěla myslet na to kdo. Konvent určitě dělal, co mohl, aby v něm podporoval a otevíral jeho temnou stránku.

Pracovala proti nim, doufala, že ho naučí lásce svou vlastní láskou, čestnosti a zodpovědnosti dobrým příkla-

dem – to bylo její osvícené krédo. I když byl ještě moc malý, než aby tomu rozuměl, posadila si ho na klín zrovna ten večer, než –

„Paní Reillyová?“

Otočila hlavu ke dveřím. Stanula v nich přitažlivá tmavovláská asi v jejím věku – v jejím předchozím věku. Na sobě měla tmavomodrý kostým, elegantní a nijak zvlášť futuristický, se špičatými bíle lemovanými klopami a plackou I ♥ ANDY na jedné z nich. Usmála se a řekla: „Jsem Tara Seitzová, zdejší psycholožka. Jestli chcete být radši sama, tak hned zmizím, ale mluvila jsem i s jinými lidmi, kteří přežili dlouhé bezvědomí; myslím, že bych vám mohla pomoci. Můžu dál?“

Rosemary kývla. „Ano,“ řekla. „A nejsem *paní* Reillyová. Jsem rozvedená.“

Tara Seitzová vešla a posadila se na židli vedle postele. Voněla Chanelem 5. Aspoň to se nezměnilo; Rosemary ještě jednou začichala.

Tara Seitzová se usmála a ve tvářích se jí udělaly dolíčky. „Doktor Atkinson je nadšený tím, jak se vám vede, Rosemary,“ řekla. „On a doktor Bandhu, náš šéflékař, chtějí ještě udělat nějaké testy; pokud výsledky budou takové, jaké doktor Atkinson čeká, budete moci zítra ráno začít s rehabilitací. A čím dříve začnete, tím dříve budete odtud pryč. Máme tady skutečně výborné terapeuty.“

Rosemary se zeptala: „A kdy myslíte, že bych mohla...“

Tara ji zarazila zvednutou dlaní, usmála se a řekla: „To není můj obor. Já vám bohužel musím říct především tohle: I když jste teď šokovaná a dezorientovaná, bude to zítra ještě mnohem horší. Víc si uvědomíte, kolik času jste ztratila.“

Bývá to tak i u kratších kómat a to vaše se patrně nijak zásadně nelišilo.“

Tomu nevěřte, Taro. Ale poslouchala dál.

„Ale *pozítří*,“ pokračovala Tara, „vám bude lépe než dnes, za to vám ručím, a další den ještě lépe a tak dále. Snažte se na to nezapomenout. Zítra budete na dně, pak už to bude jen lepší. Vážně.“

Rosemary kývla: „Budu si to pamatovat.“ Usmála se na ni. „Díky.“

„Vy máte syna?“ zeptala se Tara.

„Ano,“ potřásla Rosemary s povzdechem hlavou. „Je mu teď třiatřicet. Může být *kdekoli*. Neměli jsme v New Yorku žádné příbuzné, jen – sousedy.“

„To není problém,“ odpověděla Tara. „Zadáme to vyhledávací službě.“ Z kapsy vytáhla cosi, co vypadalo jako hranatá pudřenka, a otevřela víčko. „Jeho celé jméno?“ zeptala se.

Rosemary užasle řekla: „Andrew John Woodhouse...“

Tara se na ni upřeně zadívala tmavýma očima.

„Co se děje?“ zeptala se Rosemary.

„Říkala jste, že se jmenujete Reillyová,“ připomněla Tara.

„To je moje dívčí jméno,“ vysvětlila Rosemary. „Vdaná jsem byla Woodhouseová.“

„Aha,“ kývla Tara. Pudřenka byla zřejmě poznámkový blok roku 1999; ťukala do ní zašpičatělým červeným nehetem a opakovala:

„Andrew, John, Woodhouse. Píše se to, jak to zní?“

„Ano,“ kývla Rosemary. Nehet byl zřejmě určen zvlášť pro tento účel; ostatní byly ostříhané nakrátko. Zvláštní.

„Datum narození?“ zeptala se Tara.

Rosemary skoro řekla 6/66, jak to vždycky dělali Castevetovi. „25. června 1966.“

Tara to natukala, zavřela přístroj a usmála se svým úsměvem s doličky. „Hned tu žádost odešlu,“ řekla. „Tak kolem páté bychom ho mohli mít.“

„Dnes kolem páté?“ užasla Rosemary.

Tara pokrčila rameny a strčila tu věc do kapsy. „Kreditní karty, školní záznamy, registrace aut, videopůjčovny, knižní kluby,“ řekla, „to všechno je dnes na počítačích a ty jsou navzájem propojené, nebo se do nich dá tak či onak dostat.“

„To je *úžasné!*“ vykřikla Rosemary nadšeně.

„Má to i svůj rub,“ zavrtila Tara hlavou a vstala. „Kdekdo si stěžuje na ztrátu soukromí. Chcete se dívat na televizi? Je to ten nejlepší způsob, jak se dostat do obrazu – skoro doslova. Uvidíte, že se spousta věcí hrozně změnila.“ Otevřela zásuvku nočního stolku. „Především,“ dodala, „studená válka skončila. My jsme vyhráli, oni se zhroutili.“

Vytáhla tenkou hnědou destičku a namířila ji na druhou stranu pokoje. „Je tu jenom mrňavá televize. Přestěhovali vás sem minulý měsíc; teď chápu proč.“

Na stěně nad nízkou skříňkou visela obrovská televizní obrazovka. Ta se teď rozářila barvami a hudbou.

„Řeknu údržbě, aby vám sem hned dali velkou,“ slíbila Tara. „Tohle je dálkové ovládání. Používala jste ho někdy?“

„Používala jsem něco *podobného*,“ řekla Rosemary a vzala do ruky destičku s tlačítky. „Ale mnohem primitivnějšího.“

Tara se k ní naklonila v závanu chanelu. „Tady se to vypíná,“ ukázala špičatým nehtem. „Hlasitost nahoru a dolů, kanály nahoru a dolů. Tohle je na barvy.“